

Visuomenės

sveikata

Sveikinimai skriejo visuomenės sveikatos biurams

Praėjusią savaitę visuomenės sveikatos biurų (VSB) darbuotojai rinkosi į devintuosius tradicinius „Metų specialisto“ apdovanojimus, kurių metu pagerbta daugiau nei keturios dešimtys specialistų iš visos Lietuvos. Juos sveikinę Vyriausybės, universiteto, valstybinių institucijų atstovai tvirtino – reforma stiprina visuomenės sveikatos biurų reikšmę sveikatos sistemoje.

Sima Kazarian

Apdovanoti 44 specialistai

Vasario 8 dieną visuomenės sveikatos biurų (VSB) darbuotojai rinkosi Panemunės pilyje, Jurbarko r., į devintuosius tradicinius „Metų specialisto“ apdovanojimus.

Savivaldybių visuomenės sveikatos biurų asociacijos (SVBA) l.e.p. Vidita Jonaitienė teigė, kad nuoširdus darbas, atkaklumas, pasiaukojimas – visiems jiems tinkami raktažodžiai. Renginyje dalyvavusi buvusi SVSBA vadovė dr. Jūratė Grubliauskienė pažymėjo: nors apdovanojimai įteikiami šiandien, tai – ne momentinis, o už ilgą kruopštų darbą skirtas įvertinimas.

Džiugiu šūksniu pasitikusi padėką Panevėžio m. sav. VSB darbuotoja Sandra Lukoševičienė teigia – jos nuotaikinga reakcija skirta parodyti, kad šie apdovanojimai yra itin reikšmingi. Ji neabejoja – svarbiausia į šį darbą žiūrėti neformaliai, ieškoti patrauklių priemonių idėjoms įgyvendinti. „Kai tai pavyksta, širdyje gimsta džiaugsmas“, – sako S.Lukoševičienė.

Stipri vieta sveikatos sistemoje

Jurbarko rajono meras, Savivaldybių asociacijos Sveikatos reikalų komiteto pirmininkas Skirmantas Mockevičius teigė, kad VSB reikšmė savivaldybėse tik auga. „Tai lemia sveikatos reformą. Biurai patenka į sveikatos centrų sudėtį ir tokiu būdu užsitikrina tvirtą vietą sveikatos sistemoje. Jie kuruoja neabejotinai svarbią prevencijos sritį. Pradedant mankštomis, baigiant informavimu, sveikos gyvensenos puoselėjimu. Kuo geriau dirbs biurai, tuo mažiau žmonės eis pas gydytojus“, – teigė S.Mockevičius.

Premjero patarėja sveikatos klausimais Živilė Gudlevičienė pastebėjo, jog prevencija – neabejotinai viena svarbiausių visuomenės sveikatos biurų ateities krypčių. Taip pat ji pabrėžė, kad ne mažiau svarbi ir komunikacija, kadangi prevencinėms programoms gerėjant svarbu pakviesti žmones jomis naudotis.

Nuotolinį sveikinimą perdavęs SAM Visuomenės sveikatos departamento direktorius Audrius Ščeponavičius su komanda VSB vadino stipriais partneriais. „Šiandien visuomenės sveikatos biurų tinklas tampa matoma, struktūrizuota institucija, kaip geros praktikos pavyzdys dažnai pristatoma tarptautinėje arenoje“, – teigė A.Ščeponavičius ir tikino, jog Visuomenės sveikatos departamentas ieško būdų patenkinti biurų finansinius poreikius.

Anot departamento, šalyje beveik pusę mirčių galima susieti su elgsmo rizikos veiksniais (alkoholiu, ta-

Vasario 8 dieną visuomenės sveikatos biurų darbuotojai rinkosi Panemunės pilyje, Jurbarko r., į devintuosius tradicinius „Metų specialisto“ apdovanojimus

JURBARKO RAJONO MERAS, SAVIVALDYBIŲ ASOCIACIJOS SVEIKATOS REIKALŲ KOMITETO PIRMININKAS SKIRMANTAS MOCKEVIČIUS:

- Biurai patenka į sveikatos centrų sudėtį ir tokiu būdu užsitikrina tvirtą vietą sveikatos sistemoje. Jie kuruoja neabejotinai svarbią prevencijos sritį.

baku, fizinio aktyvumo stoka, bloga mityba). Dėl to didinti gyventojų sveikatingumą – itin svarbi biurų misija.

Universalūs kariai

Lietuvos visuomenės sveikatos asociacijos prezidentė habil. dr. Ramunė Kalėdienė pažymi: kuriant visuomenės sveikatos biurų viziją 2005-2006 m. kirbėjo nerimas – kaip žmonės pajęgs atlikti jiems numatytus darbus?

„Virtualiuose žaidimuose yra universalūs kariai, kurie gali užsipašyti visokių ginklų ir turi daug gyvybių,

yra praktiškai nenugalimi. Kai buvo sudėliota, ką turi atlikti biuras, visuomenės sveikatos specialistams buvo iškelta tokia pat aukšta kartelė. Jai pasiekti reikia itin plačių kompetencijų sveikatos, teisės, socialinėje srityje, suvokti apie infekcines ligas, radiacinę saugą, komunikaciją...“ – vardijo habil. dr. prof. R.Kalėdienė.

Vienas tų po Lietuvą pasklidusių universalių karių – Tauragės r. VSB darbuotojas Marius Trajanauskas, gavęs „Metų specialisto“ apdovanojimą už veržlumą, novatorišką požiūrį. Jis koordinuoja vaikų ir jaunimo sveikatos sritį, dirba su suaugusiais žmonėmis, senjorais, veda pirmosios pagalbos užsiėmimus, rūpinasi psichoaktyviųjų medžiagų prevencija.

M.Trajanaukas teigia, kad iškilus klausimams apie sveiką gyvenseną, gyventojai visuomet gali kreiptis į biurus. „Kai kurie tikrai taip ir daro – gauname žinučių į paštą, socialiniuose tinkluose. Visuomet ieškome būdų padėti: jei negalime patys, siunčiame ten, kur ta pagalba bus suteikta“, – patikino visuomenės sveikatos specialistas.

Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento Prevencijos koordinavimo skyriaus vedėja dr. Aušra Želvienė šventėje dėkojo bendradarbiavimą ir teigė, kad „visuomenės sveikatos biurai yra jų balsas, pasiekiantis vaikus“.

Globalūs iššūkiai

LSMU Visuomenės sveikatos fakulteto dekanė prof. dr. Ida Liseckienė atkreipė dėmesį, kad visuomenės sveikatos specialistų laukia iššūkiai sprendžiant ne tik nacionalines, bet ir globalias problemas. „Pasauliniame ekonomikos forume Davose įvardinti globalūs iššūkiai, tokie kaip klimato, sparti technologijų kaita, migracija, geopolitiniai neramumai, kas

LIETUVOS VISUOMENĖS SVEIKATOS ASOCIACIJOS PREZIDENTĖ HABIL. DR. PROF. RAMUNĖ KALĖDIENĖ:

- Virtualiuose žaidimuose yra universalūs kariai, kurie gali užsipašyti visokių ginklų ir turi daug gyvybių, yra praktiškai nenugalimi. Kai buvo sudėliota, ką turi atlikti biuras, visuomenės sveikatos specialistams buvo iškelta tokia pat aukšta kartelė.

neišvengiamai kelia naujas užduotis ir visuomenės sveikatos specialistams“, – tvirtino profesorė.

Sveikinimą perdavęs buvęs eurokomisaras Vytenis Andriukaitis visuomenės sveikatos specialistų darbą vadino altruistiniu ir žavėjosi jų užsidegimu, nepaisant to, kad pastangų vaisiai pasirodė ne po vienerių metų. „Jūs buvote herojai per COVID-19 pandemiją, jūs esate tie kantrūs karžygiai kasdien kovoda-

mi su onkologinių ir kitų lėtinių neinfekcinių ligų sukėlėjais“, – tvirtino jis.

Bendradarbiavimas vardan paciento

Šventėje dalyvavo ir dvi lyderės, pernai atsisveikinusios su visuomenės sveikatos sritimi ir perėjusios dirbti į asmens sveikatos priežiūrą. Tai buvusi Klaipėdos r. sav. visuomenės sveikatos biuro direktorė Neringa Tarvydienė, šiuo metu vadovaujanti Gargždų ligoninei ir buvusi SVSBA vadovė dr. J.Grubliauskienė, tapusi generalinio direktoriaus pavaduotoja valdymui ir ekonomikai Klaipėdos universiteto ligoninėje.

Jos abi pabrėžė, kad nepaisant, kurioje sveikatos sistemos dalyje esi, svarbu šių sričių bendradarbiavimas

Apdovanotieji 2023 Metų specialistai:

- Gražina Bogdelienė, Akmenė
- Ingrida Goberienė, Alytaus m.
- Dovilė Ramanauskė, Alytaus r.
- Gabrielė Kondrotaitė, Biržai
- Edita Bankietaitė, Druskininkai
- Elvyra Sabaliauskienė, Elektrėnai
- Jolita Kazulėnienė, Ignalina
- Irma Danielė, Jonava
- Gitana Šulcienė, Jurbarkas
- Agnė Križanauskienė, Kaišiadorys
- Kristina Navickienė, Kauno m.
- Karolina Brazaitytė, Kauno r.
- Oksana Voronkova, Kazlų Rūda
- Kristina Orechovaitė, Kėdainiai
- Liveta Anglickienė, Kelmė
- Devalta Šešelgienė, Klaipėdos m.
- Rima Leonauskienė, Klaipėdos r.
- Lina Martinkienė, Kretinga
- Ina Valiukevičienė, Lazdijai
- Rasa Brokienė, Marijampolė
- Martyna Malinauskienė, Mažeikiai
- Veronika Adomavičiūtė, Pakruojis
- Gileta Petrošiūtė, Palanga
- Sandra Lukoševičienė, Panevėžio m.
- Dovilė Švabinskienė, Panevėžio r.
- Augustė Gražinė, Pasvalys
- Aistė Jakičiūnė, Plungė
- Girmantė Mažeikienė, Prienai
- Rita Tamošiūnaitė, Radviliškis
- Ingrida Grigaitė, Raseiniai
- Gailutė Morkūnienė, Rokiškis
- Kristina Damijonaitienė, Šakiai
- Leonid Vysockij, Šalčininkai
- Tomas Katkus, Šiauliai m.
- Asta Stonytė-Kožiteva, Šiauliai r.
- Vilma Navardauskienė, Šilalė
- Jovita Naujokienė, Šilutė
- Vita Buinorienė, Švenčionys
- Marius Trajanaukas, Tauragė
- Daiva Griškienė, Telšiai
- Vilija Kavaliauskienė, Trakai
- Ernesta Juškevičienė, Utena
- Daiva Rinkevičienė, Vilkaviškis

siekiant gerovės pacientui. „Keliamas reikšmingas iššūkis stiprinti bendradarbiavimą, tarpsektorinį, tarptautinį, bet ar turime sukūrę tam bendradarbiavimui tiltus pačioje sveikatos apsaugos sistemoje?“ – retoriškai teiravosi dr. J.Grubliauskienė. Ji prisitarė, kad prasidėjus naujam profesinio gyvenimo etapui, sugrįžti į šį renginį yra jaudinama ir kiek nostalgika patirtis. Tačiau kartu tai – graži galimybė pasikeitus pareigoms atsiveikinti su profesine bendruomene.

Ji įsitikinusi: asociacija stipri, specialistai gerai pasiruošę, tad būtina ir toliau nuolat tobulinti jų kvalifikaciją, neatsitraukti nuo nacionalinės politikos formavimą. „Norisi palinkėti nebijoti išeiti į tarptautinį lauką. Tikrai turime ką parodyti Europai“, – sakė dr. J.Grubliauskienė. ■